

27 ส.ย. 2529 .

"การศึกษาปัจจัยเสี่ยงที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดโรคหูน้ำหนวกในเด็กวัยเรียนในเขตเมือง"

The Study of Risk Factors Associated with The Disease of Chronic
Otitis Media of School Children in Urban Area.

โดย

นางปิ่นกาศ ปริญญา



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิทยาการระบาด

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2528

รองศาสตราจารย์

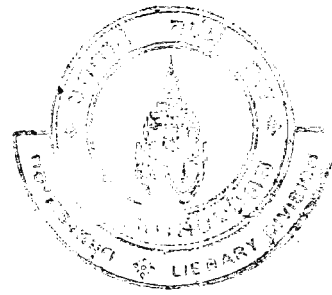
ทองทองสุข

- หัวข้อวิทยานิพนธ์ : การศึกษาปัจจัยเสี่ยงที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดโรค
หูน้ำหนวกในเด็กวัยเรียนในเขตเมือง
- ชื่อนักศึกษา : นางปนัดดา ปรียทฤณ
- ประธานที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ นายแพทย์พูนพิศ อนาคตกุล, พ.ม.อ.,
(Audiology)
- ภาควิชา : เวชศาสตร์ป้องกันและสังคม (วิทยาการระบาด)
- วันที่สอบป้องกันวิทยานิพนธ์ 3 ตุลาคม 2528

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ค้นหา ปัจจัยเสี่ยงนานาประการ
ที่มีความสัมพันธ์ต่อการเกิดโรคหูน้ำหนวกในเด็กวัยเรียน นับตั้งแต่การเกิดโรคจนถึง
การดำเนินของโรค โดยการทำวิจัยแบบ Case-Control study ในกลุ่มเด็ก
วัยเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - ประถมปีที่ 6 มีอายุระหว่าง 6-12 ปี ในเขต
กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งเด็กที่ทำการศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเป็นกลุ่มที่
แพทย์ได้ให้การวินิจฉัยแล้วว่าเป็นโรคหูน้ำหนวกจริง โดยได้จากการสำรวจของแพทย์
ในโครงการสโตนพิทักษ์ ดำเนินการโดย สมาคม สโตน ต่อ นาสิก แห่งประเทศไทย
และสโมสรไลออนกรุงเทพฯ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ทำการสุ่มตัวอย่างนักเรียนจาก
14 โรงเรียน ได้เด็กนักเรียนที่เป็นโรคหูน้ำหนวก (Case) 100 ราย และ
เด็กนักเรียนที่ได้รับการวินิจฉัยแล้วว่า ไม่ได้เป็นโรคหูน้ำหนวก (Control)
96 ราย เด็กนักเรียนทั้งสองกลุ่มมีลักษณะความเป็นอยู่ใกล้เคียงกัน เนื่องจากมีบ้าน
พักอาศัยในละแวกบ้านเดียวกัน

จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจที่มีความสัมพันธ์ต่อ
การเกิดโรคหูน้ำหนวกในเด็กวัยเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่
การศึกษาของบิดา, อาชีพมารดา, ลักษณะการอยู่รวมกันในครอบครัว, รายได้ใน



ครอบครัว, ภาวะหนี้สินในครอบครัว ลักษณะและความสะอาดของบ้านพักอาศัย เป็นต้น ส่วนตัวแปรที่ไม่พบความสัมพันธ์ทางสถิติ ได้แก่ การศึกษาของมารดา อาชีพของบิดา และจำนวนบุตรในครอบครัว เป็นต้น สำหรับปัจจัยทางด้านพฤติกรรมการรักษาตัว เมื่อเจ็บป่วยด้วยโรคเบื้องต้น เช่น เป็นหวัดหรือเป็นโรคเกี่ยวกับหูนั้น เป็นพฤติกรรมขั้นมูลฐานที่เป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงการตัดสินใจในการรักษาโรค อันเป็นขั้นเริ่มต้นของสาเหตุการเกิดโรคน้ำหนวก ในการศึกษาครั้งนี้พบว่า ส่วนใหญ่ใช้วิธีหาซื้อยามารับประทานเอง (57 %) และปล่อยให้หายเองก่อนโดยไม่ทำการรักษา 8 % โอกาสเสี่ยงต่อการเป็นโรคน้ำหนวกเป็น 2.9 เท่า และ 4.8 เท่า ตามลำดับ เมื่อเทียบกับการไปรักษาที่ศูนย์บริการสาธารณสุขหรือคลินิกใกล้บ้าน และผลการศึกษาสำหรับปัจจัยทางด้านการมีประวัติโรคติดต่อทางเดินหายใจส่วนบนบ่อย ๆ นั้น พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P-Value < 0.03) กับการเกิดโรคน้ำหนวก

ผู้ทำการวิจัยได้สังเกตเห็นลักษณะที่เด่นชัดในด้านการเอาใจใส่และความรับผิดชอบของผู้ปกครองบุตรหลานที่เป็นน้ำหนวก โดยพบว่า ผู้ปกครองจำนวนมากยอมรับว่าบุตรของตนเป็นโรคน้ำหนวกเรื้อรังติดต่อกันมานาน และได้สนใจที่จะทำการรักษาให้หายขาดแต่อย่างไร ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองของเด็กเหล่านี้เข้าใจว่าโรคนี้น่าจะหายเองได้ และไม่มีอันตราย จึงไม่ถือว่าเป็นปัญหาที่ควรที่จะต้องทำการรักษาโรคต่อเนื่องนี้แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้ หรือไม่เห็นความสำคัญของปัญหาโรคน้ำหนวกอย่างแท้จริง ซึ่งจำเป็นต้องมีการรณรงค์เพื่อแก้ปัญหาในเรื่องต่อไป

4

Thesis Title : The study of Risk Factors Associated with
The Disease of Chronic Otitis Media of
School Children in Urban Area

Author : Mrs. Panmudda Priyatrak

Major Advisor : Associate Professor Dr. Poompit Amatoyakul

Department : Preventive & Social Medicine (Epidemiology)

Date of Graduation : October 3, 1985.

Abstract

The purpose of this study was to identify various risk factors, (the ethiology and the sequence of the disease) associated with chronic otitis media of the school children age 6-12 years in the Bangkok Metropolis school. The study was retrospective case-control study and the cases consisted of 100 school children with chronic otitis media diagnosed by the E.N.T. specialist during in the survey project of Hearing Conservation and Work with The Deaf by the Otolarygological Society of Thailand and Lyon Club of Bangkok Founder.

The study group was selected by random sampling from the 14 school in Bangkok Metropolis. The control group was 90 school children which had already proved not to have chronic otitis media by the physician in the same project; and were selected from the same class and same school.

The results of the study showed that the socio-economic factors such as paternal education, maternal occupation, separation in parent status, family income, family debt and rent for living condition were statistical significant associated with chronic otitis media and maternal education, paternal occupation, family size were not statistical significant associated with the disease. The pattern of health care behavior factor (in general illness such as common cold, earch) found that there were 57 % for self medication and 8 % for no treatment. The strength of association were 2.9 and 4.9 time respectively, compared with treatment in health center. The history of chronic upper respiratory tract infection were associated with chronic otitis media in the school children (P-Value ≤ 0.03)

The important problems of the chronic otitis media of the school children due to the inresponsibility of their guardians. The parents did not aware about the severity of disease and follow up the treatment because they lack knowledge about chronic otitis media was not a serious health problems. It is necessary to stilmulate health education in this aspect to these guardians.